

Poznań, 2014-12-02

*Prof. Dr hab. Jerzy Olszewski
Katedra Pracy i Polityki Społecznej
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Al. Niepodległości 10
60-985 Poznań*

**Recenzja „Poradnika służby BHP”, wyd. Tarbonus, Kraków-Tarnobrzeg,
Październik 2014, s. 600.**

Na recenzowany *Poradnik* składa się dziewięć rozdziałów, w skład których wchodzi 36 podrozdziałów, a całość uzupełniają wstęp, płyta DVD, bibliografia, wykaz rysunków i wykaz tabel.

Jak stwierdza we wstępie redaktor naukowy dzieła, *Poradnik* polecany jest zarówno pracownikom służb BHP, jak również osobom prowadzącym działalność gospodarczą. Jest on również dedykowany uczniom i studentom, i stanowi dla nich usystematyzowaną bazę wiedzy niezbędną w odpowiedzialnej pracy zawodowej i procesie nauczania.

Jak we wstępie wspomniano, poradnik składa się z dziewięciu rozdziałów:

- I. System ochrony pracy i jego instytucje
- II. Prawo pracy – wybrane regulacje prawne
- III. Środowisko, obiekty budowlane i pomieszczenia pracy
- IV. Maszyny i inne urządzenia techniczne
- V. Zagrożenia środowiska pracy
- VI. Procesy pracy stwarzające szczególne zagrożenia dla zdrowia i życia
- VII. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe oraz sytuacje awaryjne
- VIII. Ergonomia w kształtowaniu warunków pracy
- IX. Profilaktyka

W *Poradniku* omówiono najważniejsze problemy związane z zarządzaniem bezpieczeństwem i higieną pracy w podmiotach gospodarczych, z uwzględnieniem procesów pracy. Na uwagę zasługuje fakt, że po każdym rozdziale zamieszczony jest wykaz polecanej czytelnikowi literatury przedmiotu.

Należy podkreślić, że charakter *Poradnika* pozwala na postawienie tezy, że wiąże on swoimi treściami wiedzę praktyczną z teorią i aktami prawnymi regulującymi postępowanie pracodawcy i pracownika w procesie pracy.

Zamieszczone w *Poradniku* treści stanowią bogate kompendium wiedzy, która została uporządkowana, usystematyzowana i ustrukturyzowana, stanowiąc dużą pomoc dla kierownictwa zakładów pracy w zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy. Na uwagę zasługuje kolorystyka tabel i rysunków, podkreślająca i skupiająca czytelnika na najważniejszych kwestiach omawianej kwestii. Jako przykład należy podać tabelę i grafikę zastosowaną do prezentacji wiedzy w VI rozdziale liczącym 71 stron, poświęconym procesowi pracy stwarzającemu szczególne zagrożenie dla życia i zdrowia człowieka. W skład tego rozdziału wchodzi 2 podrozdziały, które ujmują takie zagadnienia jak:

1. Prace szczególnie niebezpieczne
2. Transport wewnętrzny i magazynowanie

Rozdział rozpoczyna się przyjazną grafiką czcionek na tle zielonym, kojarzącym się ze spokojem, bezpieczeństwem i wypoczynkiem, co ma pozytywny wpływ na czytelnika i sprzyja absorpcji wiedzy. Podane są tutaj podstawy prawne na temat prac szczególnie niebezpiecznych (kodeks pracy oraz rozporządzenia). Na uwagę zasługuje również wyszczególnione na kolor zielony paragrafy w ramach podrozdziału 19.2 *Prace szczególnie niebezpieczne wynikające z rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP*. I tak autor omówił takie zagadnienia jak : *Organizacja prac, podstawowe zasady podejmowania prac w zbiornikach. Przygotowywanie prac w zbiorniku*, etc. Na szczególną uwagę zasługują zamieszczone ilustracje w ramach podrozdziału 20. *Transport wewnętrzny i magazynowanie*, paragraf pn. 20.2. – *Drogi transportowe*. Zastosowana kolorystyka ilustracji (maksymalnie 5 kolorów z tłem) spełnia wymogi prawidłowej percepcji ergonomicznej obrazu. Dotyczy to wszystkich ilustracji zamieszczonych w *Poradniku*.

Na podkreślenie zasługuje również dołączona do publikacji płyta DVD, która zawiera wybór aktualnych aktów prawnych. Interfejs opracowany dla bazy danych zawartych na płycie DVD jest przejrzysty i zrozumiały dla potencjalnego czytelnika.

Konkluzja

Poradnik stanowi logiczną całość pod względem merytorycznym. Cel został w pełni osiągnięty przez Redaktora dzieła, ponieważ poradnik zawiera treści przydatne w pracy, ukazując praktyczną stronę teoretycznych zagadnień

Należy podkreślić, że Autorzy *Poradnika* dołożyli wiele starań, aby był on przejrzysty. *Poradnik* posiada duże wartości teoretyczne, dydaktyczne i aplikacyjne, które winny być udostępnione praktykom gospodarczym, a przede wszystkim specjalistom z obszaru zarządzania bezpieczeństwem i ochroną pracy. *Poradnik* może również służyć jako cenna pomoc dydaktyczna dla słuchaczy studiów podyplomowych (przykładowo studia z zakresu zarządzania bezpieczeństwem i ochroną pracy, zarządzania zasobami ludzkimi, etc.) studentów studiujących politykę społeczną, prawo, ekonomię, czy też kierunki na innych uczelniach, gdzie wykładana problematyka koreluje z treściami ujętymi w opracowaniu. Tak więc recenzowane dzieło jest cenną, oryginalną pozycją na rynku wydawniczym, i w pełni zasługuje na jego opublikowanie i rozpowszechnienie.

Jerzy Olszewski